

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL PITEȘTI
SECȚIA I CIVILĂ

ÎNCHIEIRE

Ședința publică din 06 noiembrie 2014

Completul compus din:

Președinte: C. P.-I., judecător

Judecător : N. S. P.

Grefier : N. S. M.-B.

S-a luat în examinare, pentru pronunțare, apelul declarat de pârâțul M. J., împotriva sentinței civile nr.585 din 22 aprilie 2014, pronunțată de T.V., în dosarul nr.635/90/2014, intimați fiind reclamanta G. P. V. și pârâții T. B., C.A.B. și M.F. P..

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Apelul a avut termen de judecată la data de 04 noiembrie 2014, când s-a întocmit încheierea de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta încheiere.

Obiectul cererii: obligare la plata dobânzilor la sumele datorate cu titlu de drepturi salariale, stabilite prin titluri executorii.

Instanța, aflată în pronunțare asupra admisibilității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a prevederilor dispozițiilor art.16 lit.a și b și art.17 alin.3 din Decretul nr.167/1958, raportat la dispozițiile O.U.G.nr.71/2009, în sensul ca introducerea acțiunii pentru debitul principal și plățile eșalonate printr-un act normativ efectuat în baza unui titlu executoriu, au capacitatea de a întrerupe termenul de prescripție a dreptului material la acțiune și pentru drepturile accesorii debitului principal, care a început a curge de la data scadenței acestuia.

Pronunțarea a fost amânată astăzi, când în urma deliberării s-a pronunțat următoarea soluție.

INSTANȚA,

analizând lucrările dosarului,

I. constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art.519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. de lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art.16 lit.a) și b) și art.17 alin.3 din Decretul nr.167/1958 depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât:

În cauză a fost invocată de către debitori excepția prescripției dreptului asupra fructelor sumelor datorate cu titlu de drepturi salariale și constatate prin titluri executorii amânate la plată prin act al puterii administrative;

2. problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre;
3. problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi, 06 noiembrie 2014, potrivit extrasului atașat.

II. Pe rolul prezentei instanțe se află, în calea de atac a apelului, cererea formulată de reclamanta G.-P.V., creditoare a părților T.M.B., C.A.B., M.F.P. și a M.J., privitor la obligarea acestora la calcularea și plata dobânzilor pentru sumele ce s-a stabilit a i se datora prin sentința civilă nr.4134/13.05.2010, pentru munca prestată în intervalul 28.10.2005-31.01.2007, în calitate de grefier al Judecătoriei Sectorului 6 București.

Aceasta a invocat în drept dispozițiile art.166 alin.4 din Codul muncii, art.1535 ale vechiului Cod civil și art.2 al O.G.nr.13/2001, ce continuă dispozițiile similare ale O.G.nr.9/2000.

Se mai invocă întreruperea termenului de prescripție prin plata făcută la sfârșitul lunii septembrie a anului 2010 a unui procent din suma datorată, potrivit eşalonării plății datoriei dispusă prin O.G.nr.71/2009.

Prin întâmpinare, debitorii au invocat prescripția dreptului de a solicita pentru perioada anterioară momentului 21 februarie 2011 astfel de dobânzi, excepția fiind respinsă prin sentința civilă nr.585/22 aprilie 2014 a T.V., care a acordat dobânzile de la momentul rămânerii irevocabile a sentinței, respectiv 6 septembrie 2010.

Relevant în cauză, considerăm că este caracterul mixt al raporturilor părților, pe de o parte de dreptul muncii, pe de alta, raporturi de autoritate în considerarea faptului că, în cauză, debitorii sunt organe ale statului, parte din puterea executivă și, prin acte de autoritate, și-au impus voința de a executa obligațiile fixate prin hotărâri ale puterii judecătorești în condiții distincte de cele ale executării hotărârilor pronunțate între persoane de drept privat.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. reclamanta și părții T.M.B. și M. F. P. nu au formulat un punct de vedere asupra acestei chestiuni

2. pârâta C.A.B., cu adresa nr.3/14916/C din 31 octombrie 2014, considerând că se impune formularea unei asemenea întrebări preliminare către Înalta Curte de Casație și Justiție, a arătat că în practica observată s-au conturat două puncte de vedere, între care, cel majoritar este cel al respingerii prescripției dreptului material la dobânzi, întrucât o astfel de sancțiune, respectiv termenul de prescripție, a început să curgă anterior intrării în vigoare a Noului Cod civil, dreptul fiind unul accesoriu creanței principale, supus dispozițiilor Decretului nr.167/1958.

Plata obligației înscrisă în titlul executoriu nu este o prestație succesivă, ci *uno actu*, ea fiind supusă prevederilor art.1 alin.2 din Decretul nr.167/1959, așa încât,

dreptul la acțiune asupra sa se stinge odată cu cel la acțiune cu cel privind dreptul principal.

Or, dreptul asupra sumelor datorate în baza titlurilor executorii nu este stins, plățile săvârșite voluntar în temeiul O.G. nr.71/2009, având efect întreruptiv de prescripție.

Aceleași concluzii ar rezulta și dacă pricina ar fi privită prin prisma dispozițiilor art.2503 alin.1 ale Codului civil în vigoare.

Cea de-a doua opinie conturată s-a arătat a fi aceea potrivit căreia, o astfel de prescripție ar fi operantă până la trei ani anteriori cererii de chemare în judecată în condițiile art.2517 ale Codului civil în vigoare.

Pârâțul M.J., fără a arăta dacă opinează în sensul sesizării Î.C.C.J. sau nu, reia apărărilor formulate în întâmpinare, potrivit cărora, actele voluntare de plată nu au caracter întrerupător al prescripției, dobânzile putând fi solicitate și anterior acestuia, prin chiar cererile în urma cărora s-au pronunțat titlurile executorii.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

Pe de o parte, considerăm că în cauză ar fi aplicabile dispozițiile anterioare intrării în vigoare a Codului civil, referitoare la prescripția extinctivă, câtă vreme se vorbește despre cel puțin prescripții începute a fi curs mai înainte de data de 1 octombrie 2011, potrivit art.3 și art.201 din Legea nr.71/2011.

Acestea sunt cuprinse în:

1. Art.1 - al Decretului nr.167/1958, republicat în 1960:

Dreptul la acțiune, având un obiect patrimonial, se stinge prin prescripție, dacă nu a fost exercitat în termenul stabilit în lege.

Odată cu stingerea dreptului la acțiune privind un drept principal se stinge și dreptul la acțiune privind drepturile accesorii.

Orice clauză care se abate de la reglementarea legală a prescripției este nulă.

2. Art. 16*) al Decretului nr.167/1958, republicat în 1960

Prescripția se întrerupe:

a) prin recunoașterea dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcută de cel în folosul căruia curge prescripția.

Art. 17*) - Întreruperea șterge prescripția începută înainte de a se fi ivit împrejurarea care a întrerupt-o.

După întrerupere începe să curgă o nouă prescripție.

În cazul când prescripția a fost întreruptă printr-o cerere de chemare în judecată ori de arbitraj sau printr-un act începător de executare, noua prescripție nu începe să curgă cât timp hotărârea de admitere a cererii nu a rămas definitivă sau, în cazul executării, până la îndeplinirea ultimului act de executare.

3. O.U.G. nr.71/2009

Art. 1 - (1) Plata sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2011, se va realiza după o procedură de executare care începe astfel:

- a) în anul 2012 se plătește 5% din valoarea titlului executoriu;
- b) în anul 2013 se plătește 10% din valoarea titlului executoriu;
- c) în anul 2014 se plătește 25% din valoarea titlului executoriu;
- d) în anul 2015 se plătește 25% din valoarea titlului executoriu;
- e) în anul 2016 se plătește 35% din valoarea titlului executoriu.

(2) În cursul termenului prevăzut la alin. (1) orice procedură de executare silită se suspendă de drept.

(3) Sumele prevăzute la alin. (1), plătite în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, se actualizează cu indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică.

În analiza efectelor actului normativ de eşalonare a plăților asupra termenului de prescripție a dreptului la acțiune cu privire la dobânzi, este necesar a se lămuri care este cererea de chemare în judecată avută în vedere la redactarea art.1088 alin.2 Cod civil, ce stabilește că daunele interese pentru neexecutare – dobânzile, sunt debite din ziua cererii de chemare în judecată, afară de cazurile în care, după lege, dobânda curge de drept.

Cererea este cea de chemare în judecată privind executarea obligației principale, condiție de acordare, potrivit art.1079 Cod civil, a daunelor-interese în sensul punerii în întârziere a debitorului și, în același timp, moment de la care se stabilește refuzul debitorului de a executa, respectiv de la care creditorul poate solicita daune-interese.

Aceasta înseamnă că ele pot fi solicitate și ulterior acestui moment, ceea ce nu împiedică a se constata dacă sunt datorate de la momentul anterior al punerii în întârziere pentru executarea obligației principale.

Aceeași este situația și în cazul în care debitorul este de drept în întârziere.

Ceea ce este apoi de stabilit este respectarea termenului de prescripție pentru solicitarea dobânzilor ca daune-interese.

Relevante sunt dispozițiile art.1 alin.2 din Decretul nr.167/1958, potrivit căroră odată cu dreptul la acțiune privind un drept principal se stinge și dreptul la acțiune privind drepturile accesorii.

Urmând soarta principalului, potrivit art.17 alin.3 din decret, de la data hotărârii definitive pronunțate cu privire la obligația principală, a început să curgă un nou termen de prescripție pentru dobânzi.

Este întrerupt acest termen prin O.U.G. nr.71/2009 astfel încât să poată fi cerute dobânzile de la data scadenței dreptului salarial în considerarea caracterului obligației de plată a dreptului salarial de obligație care, prin natura sa, nu putea fi executată decât într-un termen determinat, pe care debitorul l-a lăsat să expire?

1. **Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe:**

Instanțele au considerat, potrivit practicii identificate până la acest moment, că dobânzile se datorează pe întreaga perioadă scursă, de la momentul emiterii titlurilor executorii și menționăm în acest sens: sentința civilă nr.1272/15 octombrie 2013 pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.3930/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.93/25 martie 2014 a Curții de Apel Pitești; sentința civilă nr.600/25 aprilie 2014 pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.605/90/2014, definitivă prin decizia civilă nr.755/22 septembrie 2014 a Curții de Apel Pitești.

O altă soluție a fost aceea potrivit căreia **dobânzile se datorează de la scadența drepturilor salariale stabilite prin titlurile executorii**. Aceasta se regăsește sentința civilă nr.413/14 martie 2014 pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.7056/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.651/8 septembrie 2014 a Curții de Apel Pitești, sentința civilă nr.1191/7 octombrie 2013, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.4043/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.113/2 aprilie 2014 a Curții de Apel Pitești; sentința civilă nr.301/25 februarie 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.6973/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.775/24 septembrie 2014 a Curții de Apel Pitești; sentința civilă nr.784/10 iunie 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.969/90/2014, definitivă prin decizia civilă nr.990/5 noiembrie 2014 a Curții de Apel Pitești; sentința civilă nr.730/27 mai 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.606/90/2014, definitivă prin decizia civilă nr.1050/12 noiembrie 2014 a Curții de Apel Pitești.

Există, totodată, la aceeași Curte, și soluții în sensul că, în favoarea debitorului a operat, pe perioada de trei ani anterioară sesizării instanței, prescripția dreptului de a se mai cere plata acestor dobânzi, considerându-se automat că ea curge distinct de prescripția dreptului la acțiune privind datoriile însele, precum și de prescripția dreptului de executare silită suspendată prin act normativ.

Aceasta rezultă din sentința civilă nr.429/18 martie 2014 pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.5308/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.750/18 septembrie 2014 a Curții de Apel Pitești, sentința civilă nr.887/26 iunie 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.1025/90/2014, definitivă prin decizia civilă nr.1051/12 noiembrie 2014 a Curții de Apel Pitești.

2. **Prezentarea jurisprudenței naționale apreciată a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei**

În țară au fost identificate soluții în sensul ambelor opinii, precum și unele care consideră că asemenea dobânzi sunt debite succesiv, așa încât ele suportă prescripții autonome de cea a dreptului principal.

În țară s-a pronunțat o soluție de obligare la plata dobânzilor de la data **acordării drepturilor salariale prin titlurile executorii**, conform sentinței nr.880/24 aprilie 2013 pronunțată de Tribunalul Dâmbovița, în dosarul

nr.316/120/2013, definitivă prin decizia nr.4060/4 decembrie 2013 a Curții de Apel Ploiești, precum și soluția obligării la plata dobânzilor pe ultimii 3 ani anteriori introducerii acțiunii, care se regăsește în sentința civilă nr.268/21 martie 2014 pronunțată de Tribunalul Caraș-Severin, în dosarul nr.2689/104/2013, schimbată în parte prin decizia civilă nr.879/A/25 septembrie 2014 a Curții de Apel Timișoara.

a. evidențierea caracterului neunitar al jurisprudenței naționale consultate

Din analiza acestor soluții se observă caracterul neunitar al jurisprudenței până la momentul prezentei sesizări.

3. Alte aspecte apreciate a fi relevante:

Deosebit de relevant în această problemă și neîntâlnit până acum în legislația națională și practica judecătorească este faptul că debitor este însuși statul, deopotrivă putere legislativă și executivă, că actele sale de autoritate pot fi comparate cu forța majoră care împiedică în mod absolut realizarea dreptului, dar și faptul că speranța acestei realizări a fost succesiv mutată în timp, prin O.U.G.nr.75/2009, respectiv prin O.U.G.nr.71/2009, eșalonarea inițială a plății pe 18 luni fiind prelungită cu încă 6 ani, așa încât numai urmare a acestei intervenții legislative creditorii au putut observa că prejudiciul constând în fructele civile, tinde să devină la fel de important ca și însuși cel constând în plata muncii lor.

Din acest punct de vedere, credem că ar fi util soluționării cauzei, a se verifica dacă actul cu putere normativă, care împiedică realizarea dreptului în favoarea debitorului normator, nu își extinde puterea și asupra prejudiciului cauzat instantaneu prin neplata salariilor legal datorate.

Legat de acest aspect, menționăm că prin decizia de RIL nr.2/2014, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că:

„În aplicarea dispozițiilor art.1082 și 1088 din Codul civil din 1864, respectiv art.1.531 alin.(1), alin.(2) teza I și art.1.535 alin.(1) din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, pot fi acordate daune-interese moratorii sub forma dobânzii legale pentru plata eșalonată a sumelor prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea unor drepturi salariale personalului din sectorul bugetar în condițiile art.1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, aprobată cu modificări prin Legea nr.230/2011”.

Se vor anexa prezentei sesizări hotărârile judecătorești la care s-a făcut referire.

În numele legii,
HOTĂRĂȘTE:

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la modalitatea de interpretare a dispozițiilor art.16 lit.a și b și art.17 alin.3 din Decretul nr.167/1958, raportat la

dispozițiile OUG nr.71/2009, în sensul că introducerea acțiunii pentru debitul principal și plățile voluntare, eşalonate în temeiul unui act normativ, efectuate în baza unui titlu executoriu, întrerup sau nu termenul de prescripție a dreptului material la acțiune și pentru drepturile accesorii debitului principal, termen ce a început să curgă de la data scadenței dreptului principal.

Înaintează prezenta încheiere, la care se atașează următoarele înscrisuri, conforme cu originalul:

- sentința civilă nr.1272/15 octombrie 2013 pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.3930/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.93/25 martie 2014 a Curții de Apel Pitești; sentința civilă nr.600/25 aprilie 2014 pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.605/90/2014, definitivă prin decizia civilă nr.755/22 septembrie 2014 a Curții de Apel Pitești, - sentința civilă nr.1191/7 octombrie 2013, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.4043/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.113/2 aprilie 2014 a Curții de Apel Pitești;

- sentința civilă nr.301/25 februarie 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.6973/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.775/24 septembrie 2014 a Curții de Apel Pitești;

- sentința civilă nr.784/10 iunie 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.969/90/2014, definitivă prin decizia civilă nr.990/5 noiembrie 2014 a Curții de Apel Pitești;

- sentința civilă nr.730/27 mai 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.606/90/2014, definitivă prin decizia civilă nr.1050/12 noiembrie 2014 a Curții de Apel Pitești.

- sentința civilă nr.413/14 martie 2014 pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.7056/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.651/8 septembrie 2014 a Curții de Apel Pitești;

- sentința civilă nr.429/18 martie 2014 pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.5308/90/2013, definitivă prin decizia civilă nr.750/18 septembrie 2014 a Curții de Apel Pitești, sentința civilă nr.887/26 iunie 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.1025/90/2014, definitivă prin decizia civilă nr.1051/12 noiembrie 2014 a Curții de Apel Pitești, sentința civilă nr.899/3 iulie 2014 a Tribunalului Dâmbovița;

- sentința nr.880/24 aprilie 2013 pronunțată de Tribunalul Dâmbovița, în dosarul nr.316/120/2013, definitivă prin decizia nr.4060 din 4 decembrie 2013, a Curții de Apel Ploiești;

- sentința civilă nr.268/21 martie 2014 pronunțată de Tribunalul Caraș-Severin, în dosarul nr.2689/104/2013, schimbată în parte prin decizia civilă nr.879/A/25 septembrie 2014 a Curții de Apel Timișoara.

Suspendă judecata până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 06 noiembrie 2014, la Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă.

Președinte,
C.P.-I.

Judecător,
N.S.P.